

LICHENEN VAN EEN SPECIALISTISCHE LICHENEN EXCURSIE NAAR UTRECHT

door Andre Aptroot

Op 9 september 1989 is een excursie gehouden door een aantal lichenologen naar diverse gebieden in de provincie Utrecht. De opzet was om aan de hand van diverse bomen die recent al door ondergetekende op epifyten waren bekeken, kennis over onduidelijke korst- en uit te wisselen. Dit is een aspect dat niet op alle werkgroepsuitingen aan bod komt. Het is interessant om de uitwisselbaarheid van de gegevens uit verschillende provinciale karteringen te beoordelen. Daarom was er naar gestreefd zoveel mogelijk lichenologen die regionaal actief zijn in een of andere inventarisatie bij elkaar te krijgen.

Aanwezig waren Pieter van den Boom, Maarten Brand, Piet Bremer, Han van Dobben, Kok van Herk en ikzelf.

Het bleek inderdaad zeer nuttig om ervaringen over onduidelijke soorten zoals de *Bacidia*'s, maar ook over algemenere als *Lecanora conizaeoides* (in sommige gebieden achteruitgegaan of slechter ontwikkeld?), *Physcia dubia* en de bruine *Parmelia*'s uit te wisselen.

En passant werden enkele zeer rijke punten bekeken met veel over het hoofd geziene soorten als *Hypocenomyce caradocensis*, *Lepraria lobificans* en *Mykoblastus sterilis*. Drie soorten zijn nog niet eerder voor Nederland opgegeven, te weten *Bacidia delicata* (Larbal.) Coppins, die inmiddels ook al op enkele andere plaatsen is gevonden, *Caloplaca isidiigera* Vezda, waarvan in de checklist materiaal van steen bij *C. chlorina* opgenomen is en *Lepraria lobificans* Nyl., die wel eerder is gevonden maar niet als zodanig herkend (zie ook het verslag van de lichenen van de voorjaarsexcursie 1989 in dit zelfde nummer).

Trematospaeria sp. is niet gelicheniseerd, maar gedraagt zich wel een beetje als een korstmos in het veld.

De lijst van deze excursie geeft een goed overzicht van de stand van zaken van de epifyten op relatief gunstige standplaatsen in het oosten van de provincie Utrecht. Dr. B.C. Coppins determineerde sommige van de opgaben.

0. 5 km. Z. van Amersfoort, ten W. van Leusden-Zuid, op *Quercus* omgeving Den Treek. 155.2 458.0
1. id., op *Fagus*. 155.2 457.4
2. id., op *Fagus*. 155.2 457.8
3. id., op *Quercus*. 155.3 457.6
4. id., op *Tilia* voor restaurant. 155.2 457.3
5. id., op *Quercus* langs weggetje. 155.6 457.3
6. Renswoude, op *Quercus* langs weg langs nieuwbouwwijk, 165.8 454.1
7. 5 km. Z. van Scherpenzeel, *Quercus* langs polderweg, 162.6 452.1
8. id., op *Sorbus* langs polderweg. 162.6 452.2
9. Rhenen, ten oosten van het spoor, op *Aesculus* langs weg. 168.2 441.1
10. Ten westen van Amerongen, bij de Bovenpolder, op *Salix* onderaan een dijk. 158.9 445.0

<i>Arthonia impolita</i>	4
<i>Arthonia spadicea</i>	0
<i>Arthopyrenia punctiformis</i>	8
<i>Bacidia arnoldiana</i>	0 2
<i>Bacidia chlorotica</i>	4
<i>Bacidia delicata</i>	4
<i>Buellia griseovirens</i>	6
<i>Buellia punctata</i>	4 6 7 8 9 10
<i>Calicium viride</i>	4
<i>Caloplaca citrina</i>	4 9

<i>Caloplaca isidiigera</i>	9
<i>Caloplaca obscurella</i>	10
<i>Candelariella reflexa</i>	7
<i>Candelariella vitellina</i>	7
<i>Chaenotheca melanopaea</i>	3
<i>Chaenotheca stemonea</i>	3
<i>Cladonia coniocraea</i>	1 2
<i>Dimerella diluta</i>	0 6
<i>Evernia prunastri</i>	0 3 5 6
<i>Gyalideopsis anastomosans</i>	1 2 6
<i>Hypocenomyce caradocensis</i>	5 6
<i>Hypogymnia physodes</i>	0 1 3 5
<i>Lecania cyrtella</i>	9
<i>Lecanora chlorotera</i>	6
<i>Lecanora conizaeoides</i>	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
	10
<i>Lecanora dispersa</i>	9
<i>Lecanora expallens</i>	0 2 3 4 5 6 7 9 10
<i>Lecanora hageni</i>	1 9
<i>Lecanora saligna</i>	1
<i>Lecanora subfuscata</i>	2
<i>Lecidella elaeochroma</i>	7 8
<i>Lepraria incana</i>	1 2 3 4 5 6 10
<i>Lepraria lobificans</i>	4
<i>Micarea nitschkeana</i>	1
<i>Mykoblastus sterilis</i>	0
<i>Opegrapha vermicellifera</i>	4
<i>Parmelia acetabulum</i>	6
<i>Parmelia caperata</i>	3 6
<i>Parmelia elegantula</i>	6
<i>Parmelia exasperatula</i>	6

<i>Parmelia glabratula</i>	2
<i>Parmelia laciniatula</i>	6
<i>Parmelia revoluta</i>	2 6
<i>Parmelia subaurifera</i>	5 6
<i>Parmelia subrudecta</i>	5 6
<i>Parmelia sulcata</i>	0 5 6
<i>Parmeliopsis ambigua</i>	0
<i>Pertusaria amara</i>	0 6
<i>Pertusaria coccodes</i>	5 6
<i>Phaeophyscia orbicularis</i>	5 7 9
<i>Phaeophyscia pertusa</i>	5
<i>Phlyctis argena</i>	5 6
<i>Physcia adscendens</i>	6 7 9 10
<i>Physcia caesia</i>	7
<i>Physcia dubia</i>	7
<i>Physcia tenella</i>	1 6 7 9 10
<i>Physconia grisea</i>	7
<i>Pseudevernia furfuracea</i>	1
<i>Pyrrhospora querna</i>	6
<i>Ramalina farinacea</i>	6
<i>Ramalina fastigiata</i>	6
<i>Rinodina exigua</i>	9
<i>Schismatomma decolorana</i>	4
<i>Trapeliopsis flexuosa</i>	1
<i>Trapeliopsis granulosa</i>	0 2
<i>Trematosphaeria sp.</i>	4
<i>Xanthoria candelaria</i>	6 7
<i>Xanthoria parietina</i>	6 7 9
<i>Xanthoria polycarpa</i>	6 7 9

SUMMARY

A short lichenological excursion was held on september 9th 1989 to the eastern part of the province Utrecht. Special emphasis was laid on corticolous crustaceous species. The list gives a good representation of the rather rich flora still present. Three species are not mentioned in the Dutch checklist, for various reasons. Some specimens have been identified by Dr. B.C. Coppins, for which we are thankful.

Verschenen is het eerste deel van een serie rapporten over:

DE MOSFLORA VAN FRIESLAND

Dit rapport samengesteld door Jacob Koopman en Karst Meijer is te bestellen dor overmaking van f 7,50 (inklusief verzendkosten) op postgiro 398 29 49 t.n.v. penningmeester FFF (Fryske Feriening foar Fjildbiology) te Ureterp, onder vermelding van "Mosflora 1". Het rapport wordt u vervolgens toegezonden.